

Udenrigsministeriet

Den 19. september 2008

Spørgsmål fra Udenrigs-
udvalget til ministeren for
udviklingsbistand af 29. August
2008.

URU alm. del - spørgsmål 208.

Spørgsmål 208:

Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen den 27. august 2008 af samrådsspørgsmål Z om det kommende højniveau-møde om bistandseffektivitet i Accra oversende den endelige version af handlingsplanen, når den er vedtaget i Accra?

Svar:

Vedlagt følger kopi af Accra-handlingsplanen (Accra Agenda for Action) vedtaget på højniveau-mødet i Accra den 4. september 2008. Nedenfor følger ydermere et referat af højniveau-mødet og Accra-handlingsplanen.

Referat

Der afholdtes højniveau-møde i Accra, Ghana, den 2.-4. september om bistandseffektivitet. Danmark var på mødet repræsenteret ved udviklingsministeren.

Mødet samlede mere end 1000 repræsentanter fra Nord og Syd for at gøre status over gennemførelsen af Paris-erklæringen fra 2005 og for at vedtage en handlingsplan for den videre indsats.

Processen – fra Paris til Accra og videre

Danmark har gennem hele processen op til mødet og under mødet lagt stærkt pres for en ambitiøs handlingsplan, der kan bidrage til bedre bistand, flere resultater og dermed mere fattigdomsbekæmpelse.

Danmarks ambitiøse linje har været bakket op af især Storbritannien, Nederlandene, Belgien og EU-kommissionen i EU-kredsen, og der var blandt disse aktører enighed om at holde et højt ambitionsniveau for forhandlingerne lige til det sidste. Det lykkedes på denne baggrund og i fællesskab med ligesindede lande i Nord og Syd at opnå en væsentlig og nødvendig styrkelse af rammerne for, hvordan vi gennemfører udviklingsbistanden.

Det har været en helt klar ambition at inddrage alle relevante aktører i processen for Accra-handlingsplanens (Accra Agenda for Action) tilblivelse. Det vurderes at være lykkedes. Udviklingslandene har taget meget mere del i processen op til højniveau-mødet i Accra end det var tilfældet i forbindelse med Paris-erklæringen. Samtidig har der været intense konsultationer med civilsamfundet, som har medvirket til at lægge pres på donorer og udviklingslande.

Mødet i Accra er en del af en længere proces. Arbejdet med bistandseffektivitet fortsætter, og Accra-handlingsplanen vurderes at være et godt udgangspunkt for dette arbejde.

Accra-handlingsplanen

Accra-handlingsplanen tager på en række centrale områder fat på de fortsatte udfordringer med at gøre bistanden så effektiv som muligt med ambitiøse, tidsbestemte forpligtelser.

Handlingsplanen forpligter parterne til at accelerere tempoet for implementering af Paris-erklæringen og nu Accra-handlingsplanen samt til at opfylde forpligtelserne i 2010. På en række punkter er tidsperspektivet for implementering kortere. Blandt resultaterne kan fremhæves:

Demokratisk ejerskab

Det har været vigtigt for Danmark at sikre en forpligtelse til, at civilsamfundet og parlamenterne inddrages mere i udviklingsprocesserne, og at regeringerne i donorlande og udviklingslande i højere grad står til regnskab (accountability) over for deres borgere – og ikke blot overfor hinanden. Der er i Accra-handlingsplanen opnået en klar anerkendelse af behovet for at inddrage nationale parlamenter, civilsamfundsorganisationer og den brede offentlighed i udviklingsprocesserne. Handlingsplanen anerkender også parlamenters afgørende rolle og ansvar, civilsamfundets vigtige bidrag til udvikling samt behovet for at støtte bl.a. parlamenter og civilsamfund til at kunne udfylde deres roller. Endvidere indeholder handlingsplanen en opfordring til civilsamfundet til at overveje, hvordan de kan anvende Paris-erklæringens principper fra deres eget perspektiv.

Øget brug af udviklingslandenes egne systemer og procedurer

Accra-handlingsplanen er et fremskridt i forhold til Paris-erklæringen, om end Danmark og EU gerne havde set mere markante forpligtelser på dette felt. Handlingsplanen indeholder en forpligtelse for donorerne til at bruge udviklingslandenes egne systemer til kanalisering af udviklingsbistanden. Hvis donorerne alligevel vælger ikke at gøre dette, skal de forklare sig og støtte de nødvendige forbedringer af systemerne. Dette presser donorerne til at vende 'bevisbyrden' i forhold til den nuværende praksis, hvor mistillid til udviklingslandenes systemer og procedurer er udgangspunktet for mange donorer. Anvendelse af lokale systemer bidrager også til at styrke ejerskabet i udviklingslandene. Endvidere forpligter det donorerne til snarest at udvikle planer for opfyldelse af forpligtelserne på dette felt. Danmark har understreget, at dette skal ske samtidig med en aktiv indsats mod korruption. Også en styrkelse af civilsamfundets og parlamenternes rolle vil være med til at sikre bedre overvågning af brugen af midlerne.

Gennemsigtighed, forudsigelighed og gensidig ansvarlighed

Danmark og EU har presset stærkt på for øgede forpligtelser på dette felt. Accra-handlingsplanen forpligter donorer og udviklingslande til at offentliggøre detaljeret information om fordeling og anvendelse af bistandsmidler. For donorerne vedkommende omfatter det blandt andet forpligtelse til fra nu af at give fuld information om årets tilsagn og faktiske udbetalinger, så udviklingslandene bedre kan inkorporere bistanden i deres planlægning. Donorer skal også fra nu af give information om udbetalings- og implementeringsplaner på et tre-fem års perspektiv. Endvidere skal donorer offentliggøre alle betingelser for bistanden samt basere betingelser på udviklingsplaner og på enighed med udviklingslandene. Disse tiltag er vigtige for at styrke parlamenters og borgeres kontrol med deres regeringer og for at styrke den

gensidige ansvarlighed mellem donorer og udviklingslande. Handlingsplanen forpligter herudover donorer og udviklingslande til at styrke den gensidige ansvarlighed på landeniveau og på internationalt niveau.

Arbejdsdeling og koordination mellem donorer

Accra-handlingsplanen stadfæster, at udviklingslandene skal afgøre, hvilke donorer der skal påtage sig hvilke roller i udviklingssamarbejdet, og at parterne skal udvikle et sæt principper for god praksis vedrørende arbejdsdeling i landene. Endvidere opfordrer Accra-handlingsplanen alle parter, herunder ikke DAC-lande samt de globale fonde og programmer, til at basere deres udviklingssamarbejde på Paris-erklæringens principper.

Ligestilling og menneskerettigheder

Paris-erklæringen overså ligestilling og menneskerettigheder. Efter pres fra Danmark og EU er Accra-handlingsplanen nu blevet et stærkt instrument til at styrke arbejdet for at fremme ligestilling og menneskerettigheder i udviklingsarbejdet. Handlingsplanen anerkender, at ligestilling, menneskerettigheder og miljømæssig bæredygtighed er afgørende for at sikre vedvarende forbedringer i levevilkårene for fattige mennesker. Det er også et vigtigt delmål for Danmarks internationale kampagne for 2015-mål nummer 3 om ligestilling.